

OSVOBOZENÍ ČSR SOVĚTSKOU ARMÁDOU

SE SOVĚTSKOU ARMÁDOU NA STRÁŽI MÍRU

První náměstek předsedy vlády a ministr národní obrany
generál armády Alexej Čepička

Den 9. května se stal vynikajícím a slavným mezníkem v dějinách národů, zvláště národů naší vlasti. V tento den před 10 lety dovršila hrdinná vojska Sovětské armády vítězství nad fašistickým Německem a ukončila druhou světovou válku v Evropě. Rychlým a mohutným úderem tankových vojsk pod velením maršála Rybalka byla osvobozena a zachráněna před zničením Praha — hlavní město naší vlasti.

Osvobozením Československa Sovětskou armádou byly vytvořeny podmínky pro vznik lidově demokratického zřízení jako nové státní formy revoluční moci lidu. Sovětská armáda svou přítomností na půdě naší vlasti povzbuzovala revoluční úsilí širokých lidových vrstev a současně oslabovala snahy buržoasie po uchvácení moci a znovunastolení kapitalistického společenského řádu. Mohutná hospodářská, politická a vojenská síla Sovětského svazu po vítězství nad fašistickým Německem zne-možnila především americkým imperialistům, aby se pokusili ozbrojenou intervencí o zvrat vývoje v naší zemi, o svržení vlády lidu.

Všechny národy osvobozené Sovětskou armádou uskutečnily svoji revoluční vůli, ustavily vládu demokracie a budují podle vzoru a za pomoci Sovětského svazu nový spravedlivý společenský řád.

Opačný osud potkal země, na které vstoupila americká vojska a vojska jiných imperialistických mocností. Přestože v důsledku mohutného protifašistického národně osvobozenického boje byly i v těchto zemích vytvořeny podmínky ke svržení panství okupantů i domácí velkoburžoasie a k nastolení vlády lidu, nepodařilo se revolučním lidovým masám, které pod vedením svých komunistických stran bojovaly za národní svobodu a státní svrchovanost, dovést hrdiný boj k vítěznému konci. Přítomnost amerických a ostatních imperialistických vojsk, která stála plně na straně velkoburžoasie a proti lidu, zabránila vítězství lidových sil v těchto zemích. Anglo-americká vojska utopila v krvi národně osvobozenický boj řeckého lidu, potlačila lidové hnutí za svobodu ve Francii a v ostatních zemích západní Evropy. V západním Německu hned od počátku potlačovala americká armáda mírumilovné úsilí německého lidu o vytvoření jednotného a demokratického Německa, při čemž poskytovala plnou ochranu a podporu německým monopolistům, nacistickým generálům a ostatním fašistickým a revanšistickým živlům.

V druhé světové válce, zorganizované imperialisty s cílem zardousit Sovětský svaz, Sovětská armáda rozdrtila hlavní síly mezinárodního imperialismu — německý fašismus a japonský militarismus.

Vítězství národů osvobozených Sovětskou armádou znamenalo nový velký průlom ve světové frontě imperialismu. Vedle kapitalistického tábora se vytvořil 900 milionový tábor socialismu a demokracie v čele se Sovětským svazem a Čínskou lidovou republikou a vedle kapitalistické-

kého světového trhu — paralelní světový trh tábora socialismu a demokracie, stojící proti kapitalistickému.

Imperialisté se nesmířili s touto porážkou, a proto začali hned po skončení druhé světové války připravovat proti Sovětskému svazu a státům lidové demokracie třetí světovou válku, aby obnovili své panství v těchto zemích a ustavili svou světovládu.

Horečné zbrojení, vytváření agresivních paktů a bloků, politika „s posice síly“, obnovování ohnisek války v Německu a na Dálném Východě, budování vojenských základů na územích a mořích sousedících s SSSR a se státy lidové demokracie, hrozby zbraněmi hromadného ničení a otevřená příprava nové války jsou charakteristickými příznaky zahraniční politiky imperialistů vůči SSSR a státům lidové demokracie.

Proto Sovětský svaz věnoval upevnění své obranyschopnosti a bojeschopnosti Sovětské armády neustálou pozornost.

Ještě v roce 1946 byl před Sovětskou armádou postaven úkol spolehlivě chránit vybojovaný mír a mírovou práci sovětského lidu a bděle strážít státní zájmy Sovětského svazu.

Vzhledem k vzrůstajícímu nebezpečí vytyčil XIX. sjezd Komunistické strany Sovětského svazu pro sovětský lid jako jeden z hlavních úkolů v budování komunismu další zvyšování bojeschopnosti Sovětské armády a obranyschopnosti země.

Na zasedání Nejvyššího sovětu SSSR předseda Rady ministrů soudruh Bulganin zdůraznil, že upevnění obranné moci státu a udržování hrdiných ozbrojených sil na úrovni, které vyžadují zájmy obrany vlasti, mezinárodní situace a současný rozvoj vojenství, bude i nadále jednou z hlavních starostí komunistické strany a vlády Sovětského svazu.

V důsledku úspěšného plnění poválečných pětiletěk, hlavně přednostního rozvoje těžkého průmyslu, vzrostla hospodářská síla Sovětského svazu. Průmyslová výroba vzrostla v roce 1954 ve srovnání s rokem 1940 2,8krát a výroba těžkého průmyslu 3,4krát. Tyto úspěchy potvrdily správnost politiky komunistické strany a vlády Sovětského svazu a ještě více upevnily jednotu lidu a národů Sovětského svazu v boji za vybudování komunistické společnosti. S rostoucí hospodářskou, politickou a morální silou Sovětského svazu mohutněla i síla Sovětské armády.

Sovětská armáda, která ve vítězném boji za svobodu své vlasti a lidstva pokryla své bojové zástavy nesmrtelnou slávou, zdokonalovala v poválečném období své vojenské mistrovství.

Bohaté zkušenosti získané v bojích a bitvách Veliké vlastenecké války byly zevšeobecněny a zakotveny v nových řádech a předpisech. Tisíce sovětských důstojníků připravených v sovětských vojenských akademích, kursech a učilištích uplatňují na základě svých vlastních zkušeností požadavky nových řádů a předpisů ve výcviku a výchově sovětských vojáků podle známé zásady sovětského vojenského umění — „vojstva nutno učit tomu, co potřebují v boji“.

Sovětská vojenská věda vychází z toho, že způsob výroby určuje nejen charakter a rozsah válek, ale také formy a způsoby boje. Rozvoj výroby způsobuje rozvoj zbraní a bojových prostředků, které si vynucují tyto nové formy a způsoby boje. Proto ve vojenské vědě a umění nelze stát na místě, měřit své síly minulými vítězstvími, nýbrž stále se učit a zdokonalovat. „Kdo se neučí, riskuje, že zůstane pozadu, a ti,

kdo zůstanou pozadu, jak známo z historie válek, jsou bití," učil J. V. Stalin.

Proto když američtí imperialisté zařadili do svého válečného arseálu atomovou a vodíkovou zbraň, Sovětský svaz nemohl nečinně přihlížet, nýbrž učinil opatření, aby Sovětská armáda byla vyzbrojena týmiž zbraněmi, aby je ovládla a naučila se bojovat v nových podmínkách.

Ne Sovětský svaz, ale Spojené státy severoamerické začaly první vyrábět a také shazovat atomové pumy. Sovětské armádě byly atomové a vodíkové zbraně imperialisty vnučeny. Sovětský svaz nemohl zůstat bezbranný před vzrůstajícím nebezpečím napadení zbraněmi hromadného ničení. V současné době je situace taková, že v otázce osvojení si atomových a vodíkových zbraní zůstal pozadu nikoli Sovětský svaz, nýbrž imperialisté. Sovětský svaz disponuje také příslušnými prostředky k jejich rychlé přepravě na jakékoli místo světa. Zřejmě proto prohlásil 27. ledna t. r. ministr letectva USA Talbott v branném výboru sněmovny reprezentantů, že v rozvoji řízených střel s mezikontinentálním akčním radiem, vybavených vodíkovými pumami, „je naprosto nezbytné“ přestihnout Rusko.

Sovětská vojenská věda předpokládá hluboké změny forem a způsobů boje ve spojitosti s použitím zbraní hromadného ničení, kterými hrozí imperialisté v připravované válce. Avšak sovětská vojenská věda nepřiznává těmto zbraním takovou důležitost, jakou jim přikládá imperialistické válečnictví, které chce pomoci těchto zbraní a letectva provést „bleskovou válku“ proti zemím tábora socialismu a demokracie. Ve snaze galvanisovat zbankrotělou teorii „bleskové války“ tvrdí uvedený již americký ministr letectva, že rozhodující okamžik v budoucí válce prý nastane po prvních 30—60 dnech. Tuto „teorii“ zastávají nejvyšší imperialističtí politici a vojenští činitelé. Je vidět, že se nepoučili z historie. Hitler také chtěl porazit Sovětský svaz za 6—8 týdnů a nakonec skončil svoji „theoretickou“ cestu za 4 roky sebevraždou ve sklepech Reichstagu. Sovětská armáda má v oblasti ochlazování hlav „theoretiků bleskové války“ vynikající zkušenosti.

Zvítězit znamená zničit anebo zajmout živou sílu a techniku nepřítele a zlomit jeho vůli k odporu. Imperialisté zřejmě nedomyslili svoje „teorie bleskové války“, když chtějí zničit a zajmout naši živou sílu a techniku na kompaktním prostranství 35 000 000 km², jež představuje 1/4 světa, a zlomit vůli k odporu téměř 1 miliardy svobodných lidí, nehledě k tomu, že v případě války musí imperialisté očekávat údery každou zbraní.

Vojenská strategie vychází zásadně z politické strategie. Vrchní velitel ozbrojených sil atlantického bloku v Evropě generál Gruenther nedávno prohlásil, že páteří jejich strategie je použití atomové zbraně bez ohledu na to, zda jí nepřítel použije nebo nepoužije.

To je slabá páteř strategie. Základem správné strategie je správné zhodnocení rozestavení strategických sil a jejich možností. Imperialisté zaslepení „teorií bleskové války“ špatně hodnotí rozestavení a možnosti strategických sil ve světě. Zapomínají, že proti nim nestojí už jen Sovětský svaz a Sovětská armáda z r. 1941, nýbrž Sovětský svaz z r. 1955 uprostřed miliardového tábora socialismu a demokracie. Neberou v úvahu skutečnost, že v imperialistických týlech je velmi neklidno, protože porobené národy čím dál více odmítají systém imperialistické „demokracie“

biče a vykořisťování. Imperialisté se příliš opírají o různé bloky a pakty, uzavřené ministry bez souhlasu a proti vůli národů. Smlouvy a ministři nebudou bojovat, bojovat musejí lidé. O tom, že lidé bojovat za zájmy imperialistů nechtějí, svědčí ohromné hnutí všech národů světa. Imperialisté zapomínají také na rozpory mezi sebou a nemohou pochopit, že němečtí, francouzští, angličtí a jiní imperialisté nebudou bojovat za to, aby američtí imperialisté ustavili svoji světovládu. Nelze také zapomínat na skutečnost, na kterou upozornil časopis „United States News and World report“, že „většina amerických vojáků je v současné době roztroušena po celém světě, takže v podstatě se USA, pokud jde o pozemní síly (a nejen o pozemní! — pozn.) nikde nejeví dostatečně silnými“.

V případě války může na základě rozestavení strategických sil vzniknout situace, že místo „bleskové války“ imperialisté nebudou schopni ze svých 950 (podle vlastních údajů) vojenských námořních a leteckých základů „hasit“ požáry vzniklé v jejich týlu.

Válka, kterou se připravují rozpoutat imperialisté, bude pro porobené a závislé národy a pracující celého světa rozhodným okamžikem ke svržení starého prohnílého a nenáviděného kapitalistického společenského řádu a koloniálního panství imperialistů. Třetí světová válka, jestliže ji imperialisté rozpoutají, bude znamenat konec kapitalistického panství v celém světě.

Avšak vítězství je nutno dokonale připravit již v míru, mobilisovat všechny stále působící faktory, rozhodující o výsledku války.

Úkolem vojenského umění v této situaci je osvojit si všechny formy a způsoby boje, kterých bude vyžadovat příští válka, dokonale je procvičit, aby jich bylo možno v případné válce podle situace dovedně a správně používat.

Sovětská vojenská věda na základě otevřených hrozeb imperialistického válečnictví přišla k závěru, že příští světová válka vedená imperialisty k obnově jejich panství bude válkou, v níž od samého začátku bude použito zbraní hromadného ničení. Proto Sovětská armáda byla vyzbrojena atomovými a vodíkovými zbraněmi, aby v případě nutnosti mohla mluvit s imperialisty jako rovný s rovným.

Avšak velký ničivý účinek těchto zbraní bude znamenat nikoli „bleskovou válku“, nýbrž podstatně urychlení jednotlivých operací této války. Sama válka bude ne „blesková“, nýbrž zdoluhavá, protože se jí zúčastní v té nebo oné formě, na té či oné straně všechny lidské morální a materiální síly světa bez výjimky, a proto příští válka bude vyžadovat maximálního fyzického a morálního vypětí a vysokého vojenského umění.

Úkol vojenského umění záleží v tom, aby se všechny druhy vojsk naučily rychlejší a sladěnné činnosti, hlavně v noci a za špatného počasí, kdy možnost použití zbraní hromadného ničení nepřítelem anebo jejich účinek se podstatně snižuje, naučit vojska aktivní činnosti za použití všech druhů zbraní ve všech druzích boje, zdokonalit aktivní a pasivní protivzdušnou obranu na frontě i v týlu, aby se co možná maximálně snížila možnost útoku zbraněmi hromadného ničení a účinek tohoto útoku.

Základem rychlejší činnosti vojsk za použití zbraní hromadného ničení jsou všestranné a hluboké znalosti velitelů, politických pracovníků a vojsk podstaty a účinku atomových a vodíkových zbraní, organizace

a taktiky nepřítele a hluboké odborné znalosti všech vojáků jednotlivých druhů vojsk. Bez těchto masových znalostí není možné zvýšit bojové mistrovství na úroveň, kterou vyžaduje použití zbraní hromadného ničení, protože vyšší bojové mistrovství armády je produktem vůle a tvůrčí iniciativy všech vojáků, která může vzniknout a projevit se jedině na základě příslušných theoretických znalostí. Proto si všichni sovětské vojáci houževnatě osvojují nejnovější znalosti o nepříteli, o účincích jeho zbraní a o obraně proti nim.

Nové znalosti se projevují prakticky ve výcviku vojsk Sovětské armády, který vyžaduje rychlý spád operací.

V souladu s novými požadavky byla přizpůsobena organizace, výzbroj a taktický výcvik vojsk, prováděný za nejtěžších podmínek. Sovětské velitelé položili ještě větší důraz na součinnost uvnitř jednotlivých druhů vojsk a mezi nimi. Houževnatě se procvičuje práce štábu a součinnost ve zkrácených lhůtách, zpracovávání dokumentů, hlavně grafických, a organizace spolehlivého spojení všemi druhy pojiček k zabezpečení rychlé činnosti vojsk. Vojska se učí lépe využívat zbraní a bojové techniky a ošetřovat je, rychle manévrovat a bojovat za ztížených povětrnostních podmínek, rychle překonávat prostory zamořené radioaktivními látkami a dovedněji se zakopávat a maskovat. Mimořádně velká pozornost je věnována otázce organizace nepřetržitého zabezpečení vojsk municí, proviantem a ostatními materiálními prostředky.

Zvláštní důraz je kladen na aktivní i pasivní protivzdušnou obranu. Vysoce se zdokonaluje hlásná služba, letectvo, hlavně stíhací, a dělostřelecké prostředky protivzdušné obrany se připravují tak, aby byly schopny okamžitě zasáhnout do boje. Vojska se učí využívat k protivzdušné obraně všech palebných prostředků, rychle manévrovat, zakopávat se a maskovat.

Výcvik v Sovětské armádě se provádí komplexně a je zaměřen k dosažení bojové pohotovosti v nejkratším čase.

Loňská podzimní cvičení s vojsky v Sovětské armádě dokazují, že Sovětská armáda dosáhla velkých úspěchů v přípravě k boji za použití zbraní hromadného ničení, stojí v současné době, kdy slaví 10. výročí svého vítězství nad fašismem na úrovni příštích úkolů a je připravena dát pádnou odpověď novým „theoretikům bleskové války“ a pretendům na světovládu.

10. výročí dějinného vítězství Sovětské armády nad fašistickým Německem a osvobození naší vlasti je vynikajícím výročím také naší armády, která za toto období prošla složitou cestou vývoje. V důsledku únorového vítězství lidu se stala skutečně lidovou armádou, armádou pracujících, armádou bratrství, přátelství a míru mezi národy.

Zvláště za několik posledních let vyrostla naše armáda v sílu, s kterou musí imperialisté ve svých plánech počítat. Upevnil se morální duch, vzrostla kvalita našich divísi, které byly vyzbrojeny nejmodernějšími a nejlepšími zbraněmi a bojovou technikou současné doby. Velitelský sbor a politický aparát byl doplněn mladými a lidu oddanými kádry, zdokonalil své znalosti a prokázal již své schopnosti ve výchově a výcviku vojsk.

Úspěchu v budování armády jsme dosáhli proto, že jsme se učili z nevyčerpatelných zkušeností Sovětské armády a viděli jsme v ní svůj vzor v otázkách výchovy, výcviku a materiálního zabezpečování vojsk.

Sovětská armáda svým vítězstvím nad fašismem, osvobozením naší vlasti od fašistických okupantů a neustálou pomocí vytvořila nám předpoklady, abychom po jejím boku a spolu se všemi armádami zemí tábora socialismu a demokracie mohli v případě imperialistické agrese důstojně bránit svoji vlast a zvítězit nad nepřitelem.

Situace, která se vytváří v Evropě a hlavně na našich západních hranicích, nás nutí, abychom upevňování bojeschopnosti naší armády a obranyschopnosti země věnovali mimořádnou pozornost. Remilitarisace západního Německa nás a všechny země mírového tábora nutí, abychom se ještě více semkli a vytvořili jednotné vojenské velení ozbrojených sil celého tábora míru. Když to uděláme, budou se váleční paliči chovat klidněji. Musíme vytvořit takovou sílu, aby imperialisté pochopili, že když rozpoutají novou válku, se zlou se potáží a budou úderu nejen dávat, ale také dostávat, a to všemi zbraněmi a prostředky, které nám vnutí.

Zájmy bezpečnosti naší vlasti vyžadují rozhodného zvýšení bojové připravenosti naší armády. V současné době je připravena k boji jen ta armáda, která si osvojila a houževnatě zdokonaluje znalosti vedení boje za použití zbraní hromadného ničení.

Po této stránce máme ještě závažné nedostatky, protože vynakládáme nedostatečné úsilí, abychom si osvojili a prakticky ve výcviku a výchově vojsk uplatnili nejnovější zkušenosti Sovětské armády.

Především není ještě všem velitelům, politickým pracovníkům a vojákům úplně jasné, že imperialisté nám hrozí neobyčejnou, nýbrž „bleskovou válkou“ s použitím zbraní hromadného ničení. Diskuse o této otázce se projevuje v praxi, že se rozděluje výcvik na „atomový“ a „neatomový“. Je svrchovaný čas, abychom s touto diskusí rázně skoncovali a zaujali jednoznačné a jasné stanovisko.

U části vojáků, politických pracovníků a velitelů se ještě stále projevuje podceňování nebo přeceňování zbraní hromadného ničení. Tento nedostatek, který vyplývá ze slabých politických a odborných znalostí, je nebezpečným nepřítelem dalšího zvyšování bojeschopnosti naší armády, protože snižuje úroveň výcviku vojsk.

Nejasnosti v těchto otázkách vedou k liknavosti, nerozhodnosti, polovičitosti anebo dokonce k apatii v úsilí o získání hlubokých a všestranných znalostí o nepříteli, bez kterých nemůže být tvůrčí iniciativy všech vojáků směřující k zvyšování bojeschopnosti a bojové pohotovosti jednotek, útvarů a svazků.

Neznalost v theoretických otázkách vede k rutině a k formalismu v praxi. Stále se projevují tendence cvičit po staru a k starému výcviku mechanicky přilepit výcvik v boji za použití zbraní hromadného ničení. Mnozí velitelé ještě nevymýtili nebezpečný zlovyk zlehčování podmínek a nekladou důraz na noční výcvik a výcvik za ztížených povětrnostních podmínek. Proto také lehkomyšlně dopouštějí, aby se vojska nezakopávala a jen povrchně maskovala.

Uskutečňovat zásadu „Sovětská armáda — náš vzor“ znamená stále zdokonalovat své znalosti na základě nejnovějších zkušeností Sovětské armády a učit vojska tomu, co budou potřebovat v příštím boji.

Velitelé a političtí pracovníci, kteří si v těchto otázkách počínají lehkomyšlně a neodpovědně, dopouštějí se oportunistu v otázkách obrany vlasti, protože „neodpovědnost“, psal Lenin, „vede ve vojenských

věcech nevyhnutelně a na každém kroku ke katastrofě, chaosu, panice, bezvládní a porážce“.

Když se chceme ještě více přiblížit ke svému vzoru, musíme bezpodmínečně změnit systém své práce tak, abychom bezprostředně živým stykem učili vojska a učili se od vojsk, abychom mohli včas reagovat na nedostatky a v průběhu výcviku je operativně odstraňovat. Proto kancelářsko-byrokratické způsoby práce, které bujejí v našich štábech a odtrhují velitele od výcviku, jsou brzdou zkvalitňování práce velitelského sboru.

Těžiště kancelářské práce musí být vždy v přípravném období výcviku, kdy je třeba věci promyslet, rozpracovat do všech podrobností a předvídat různé překážky a potřeby materiálního zabezpečení výcviku vojsk. Tato práce se musí projevit v reálném plánu, z kterého je každému jasné, co má dělat. Zpracovat takovýto plán není lehké, protože vyžaduje hlubokých a všestranných znalostí vojsk i jejich úkolů, možností a potřeb, všestranných politických a odborných znalostí důstojníků. Právě proto je plán svědectvím schopností každého důstojníka.

Vyrábění zbytečných papírů v době, kdy vojska plní plán bojové a politické přípravy, je východiskem pro ty, kteří v přípravném období ponechali úkoly na pospas živelnosti a nyní dohánějí tyto úkoly, jsou v jejich vleku, místo aby byli vpředu a ukazovali cestu.

Přípravu k letnímu výcvikovému období budeme muset provést daleko důkladněji na základě hlubokého rozboru výsledků a nedostatků zimního výcvikového období a úkolů nejen pro letní výcvikové období, ale pro celý výcvikový rok. Jedině tak můžeme odstranit nynější nedostatky, dosáhnout při podzimních inspekčních prověrkách požadovaných výsledků a přiblížit se ke svému vzoru — Sovětské armádě. Možnosti k tomu máme, třeba jen více dobré vůle a náročnosti všech velitelů vůči sobě i podřízeným.

Oslovy 10. výročí osvobození naší vlasti nepřemožitelnou Sovětskou armádou nesmějí se stát jen projevem díky Sovětské armádě, nýbrž musí se stát i projevem rozhodné vůle všech našich vojáků jít dál po cestě budování nerozborné obrany naší vlasti houževnatým zvyšováním bojového mistrovství naší armády.

My se nezalekneme hrozeb imperialistických nepřátel naší vlasti a míru, ale učiníme vše, abychom zvýšili bojovou sílu naší armády a obranyschopnost naší vlasti. Jsme si vědomi své síly. S nepřemožitelnou Sovětskou armádou a s ostatními armádami zemí tábora socialismu a demokracie stojíme jako nerozborná hráz proti válečným cílům imperialistů a jsme připraveni promluvit s nimi pro ně jediné srozumitelnou řečí.

